

ДЬЭ, ХАЙАЛАРА БОЙОМ ОТТОНОР?

БАМ ТУЃУНАН КИНООЧЕРК

ХАБАРОВСКАЯ. Дольный
Восточный кинотеатр студия
экрана БМ ту-
тачымылар—Амур оуру
туоруру муостаны тутачы-
лар тустанын киночерк-
ны тааарды. Режиссер
Альфред Прехин баһылык-
таат фильм авторды сел
отарын устаты тутачылар-
га элбэттик сымыттылар.

Самы фильм—БМ жазы-
традым туташчылар тусто-
рунан кинолетонис сазла-
нышта, Бийыл суолу туташ-
чылардан алынат оёсо 2
фильм экранга такарма-
лыда.

НЕФТЬ ВРӨ УҢУУРДА

ТБИЛИСИ. Грузия столицасынан чыгас бээр Самгоруа 3000 метр бийиктеги нефть фонтаны арз рудурда. Суукуада сакыжынатан 150 кубометр нефть чыгсар.

САГА БОЧУОТТААХ
ГРАЖДАННАР

КАЛУГА. Космос сэтгэ генийдмнээр Геннадий Васильевич Сарафановскы уонна Лев Степанович Демингээ Калуга куорат болуоттаах граждандарын аата илэрисиниз. Кинилэр бу үрдүн чинээк «Союз-15» космический зарылбилленин орбителый көтүрүү сатһиилаахтан оторбууттарыман гиенесилэр.

Бийиги, механизиролоннай
эвчлохор дигээр дим-хайа ан-
нишэ кунга кюрдорбул, олол кү-
дүмэх куустэрин бастаан утаа
балача баһыллаахтын туһам
мол олол бийэх хойлахныг

Ласийт сэлхлэргэ да айтхыг агаарастым сатаабыта. Кураан дьылдар кэлэнээр үлүх үрэхтэринээ, ииньэ Нуотарага тини оттуу сылдыбынныт. Оюн нуо нур туттар баар-суух дьомху Афанасий Седаникел, Иван Голаров, Николай Игнатеев тоһ да сыраласпыттарын иһин, оттуур сирдарын атырдыах мый орототун аарыкта бүтэрэн баран, ходоуһаттан тарданар көрүст буолаллара. Быйыл саас үтү дьыл үүнөр сибигиэ билини дьэбинньт. Онтуканыт баар үрэхтэрбитин-хохолорбутун уул иллардыбыт. Сийыммыг сагаланыкта аһара сөрүүү салым нэһэн онһут үүнүүгэ да чымчир бус катым этэ.

Ол да буоллар, оройуонга 10
толкуру механизированнай уюна
27-дэ тийиэ ахсаанинаах механи-
зированной алгардах авеолор
төрүөлөөтүлээтүр. Кинилэр
төн үгүстэрэ авеолуу иккэ мыйдар
усталарыгар илин-илиин түсү
лэн, куотан, куоттаран даҕаны
исмэттэллэр кээлилэр.

Ким элбэри отгуурун илнэти хүрэгт бэлдэлхыг илнэтиг үзүүлэр пилэчигинэ Сүбүрүүнэй ахиван сарвох Соловьев таары отделеинетин «Бочуа» Знага» орденнаах механизатор. Дмитрий Дмитриевич Егоров зөөнотэ буолта. Маппа сирдэр уоттара да мээнэ тувсарылаан ахыттардаагар нэлэмэн дойдулар. Оттоохуку хара мылгай тымтэн тэлиннэхтин саагааа бытталар. Кинилэр 3965 центнери кэбисилэр. Вирдия бэйэлэринэр (кинилэр ахсылар) 49,2 тонна оттоннулар. Бу кырдыг да холлоохтук оттуур дьон. Ударнай мх биллэрэлиибэтин кэинитэн Егоров зөөнотэ 67 тонна оту кэбистэ уюуа 121 тонна сөлөһүн бэлэмнэтэ.

Соловьевтары кытта утга-
габай оодулуунар барсыхта-

рын сон. Карл Маркс ахьтан
сонхон бу эвэлтүн биймд тох-
гус сэлмн Африкаст Седаяншен
салайыр. Икнн кэбисит ото
3630 центнер. Билырын кураш
гайынга барыта 3195 центнер
ээр оттоммута. Билым өвүн
аларда. Аны туран бүтүн от-
деление длоно советуушканла-
быт отторун үстэн бирин икнн
эвэлота оттоото. Манна өсө бир
тозору, бир механизованный
пшардах, ону тэгэ атага-хаска
тнийэ нөлө-ини эвэлондара баал-
ларын үрүдүн. Техника обургу
тэнишнн сатаах туттахха, көр
сити курдук ситинилээнэххэ
сон.

[illegible]

ларын тоохсо тэнгэрт. Олон
нэг хайрвагдлар.

Түгүмэх-түгүмэх жордоруз-
лук энепелер ортолорунар Мые-
даевия хохуун отчута Николай
Игнатлев баара чакчы дээр эне-
бит. Кини хадуната бэркэ дээр
огобулал, кэнгэл турар. Бы-
ыл, сатыар дээр саалкын
үүмүтөзая ийи. Таатта эгер-
де имсырар отторо өрө ая-
нган тахсыбыр буолуохтаах. О-
лордору 204 тонна оту кисти-
лэр. Билиги софроньор саппаа-
стаах буолуо дии саныырбы.
Уонна маныык күй туран бир-
дэгиз, хонноо оссо аһалыа,
сөөк санный уопсумактаан ба-
ран илчилерин быраһахтохтар
аммалар.

Механизированный алтардаах
звенелар, он дээд эбитэ буол-
лар, сорох-сорохтору буордуу
сыйлах эбитэр. Овоонор бы-
ыл Хайахсэт (Эрилик Эрис-
тин латын сорох) ааттаах
отчута Иаан Комаратиев сала-
йар звенота 379 тоннаа туттар.

да, графитын 76,5 биригдээс
толорон хамт. Техника хүүхдүү-
ний өртөөчлүүртэй графика-
рын итгэнийг тугуулт дэлгэцтэй
цах кирилэр эр. Ордонгоох ме-
ханизатор Николай Слендр дэл-
гэц 325 тохиолаахтар, өртөө
Дмитрий Ефремов кирилэр 31
тохионон куотан таамагт (ни-
килэр субурууснайдар). Таби-
гичаагын, дэлгэц сирдээх уот-
тах буоллахаарын, бу хамлааг
күүлэртэ сорох механизирон-
найдар да тулутуо суох тэти-
мизагтар.

Бырдын да кимчилээх, кин-ринилээх-таһыыллаах уонна үл-сүлбүһүнээх күүс бэдьээһин биһиги көстөрө субу тийин кэлэ. Биһиги сабыннаралары сырыһыллыаран сабыдалаһым-мат, өссө үчүтэй түмүк сити-һилиһин дик сылыктааһым-мат оруннаах буолларбыа, үөрүүч эр этибит. Ой аата, өй-шөһөөһүмү сүөһүгэ өссө элбэх өт соһотуохпаларыа ээ. Механизаторлар ортолоругар онтон экин сөрүк билиһин суох.

П. СЕДАЛИЦЕВ.

Карл Маркс аатынан совхоз Ойдулуунаады отделениетин «Бочуот Знага» орденнаах механизатора Афанасий Афанасьевич Седалищев саялар ыччат-комсомольскай эвенота социалистическай куоталаһына бастаан убаһаан бириэмийээрэмнэ. Манна от хаачыстыбата кэин-кээччилэртөн улахан тутулуктаах. Ол иһин кинилэр үлэлэригэр олус кичэйэн сыйыаннаһаллар.

СНИМОКТАРГА: уонна—түсүтү
С. Ф. Константинов, стагометате-
ли үлэстээччи тракторист Е. В.
Дьячовскай уонна кини кемеде-
һөөччүтэ Е. С. Боякинов.

Аллара — кинилэр үлээкир
агрегаттара Татаар Алланыгар
от кэбирэр.

Автор фотолара.

МЕЛИОРАЦИЯ
У У Н У У Н У
У Р Д Э Т Э Р

ССРС ТЫАТЫН ХАНААЙЫСТЫБАТЫН
МИНИСТЕРСТВОТЫН НҮӨЛСҮТҮЛЛЭР СИРДЭРГЭ
УОННА МЕЛИОРАЦИЯБА КЫЛААБЫНАЙ
УПРАВЛЕНИИНЫ НАЧАЛЬНИКА
ТАБ. П. И. БРАТЫШЕВ КЭПСИИР

Биллэрлук курдук, 1966 сыл ыам ыйыгар ССКП БК Пленума сире мелиорациялааһын программатын ылыммыта. Онтон илэ пригациялыыр үлэлэртэ уонна уу хаһаайыстыбатын тутууларыгар влахан үлэ ытылынна. Арыс сыл устата 10,4 молуһуон-гектар сага нүөлсүтүүлэр уонна куурдуллубут сирдэр туһаа киирдилэр.

Мелиорацияланыт баһыналары көрдүстэхтэн туһанан колхозтар уонна совхозтар тыа хаһаайыстыбаннай культуралар өрдүк үрүлүк үүнүүлэрин ылаалар. Ааспыт сылга 22 молуһуон гектар көрүгэ нүөлсүтүүлэр уонна куурдуллубут сирдэртөн ылыммыт сир өгөһуутүн бородууксуйатын стоимана 8,8 миаллард солкүбөй буолла, эбэтэр дөйду сир өгөһуутуттан ылымлар бородууксуйатын үөһэй стоиманын 21,4 билиһиннэн илэр.

Хлопок үүнүүтэ рекордтай буолла — гектартан ортотунан 27,9 центнер үүнүүнү ситиһэн, 7,66 молу-йуон тонна хлопок ытылынна. Риби үүннэрин 1,8 молу-йуон тоннада тийдэ. Кини үүнүүтэ гектартан 38 центнертан орто. Сири меллорациялааһын 11,3 молу-йуон тонна бурдугу, 9,9 молу-йуон тонна оворуот аһын, 7,1 молу-йуон тонна саахар субүкүлүтүн, албах орук-таны, хортуюппиуу, сүөһү аһылыгын бээрде. 1965 сылы кытта тэһнэстэххэ бороодуксуяны ылым ба-таран — ники 'төгүлүнэн, риби ылым — үс төгүлүнэн албэйдэ.

ныгнаагчид мэдээлэл хүлээн авах зорилгоор тусгайлан зохиогдсон. Дайны үеийнхэн нь тусгайлан зохиогдсон, өөрсөд сөрөг оюу эзлэх шинжтэйхэн сүлдэргэ түгээр үзүүлбуйлагар, үлээлүүтүү уонна куурдуу тусгайлан зохиогдсон аймалда күүнчүтэн туулуулуктаах буолар чахыттан таазаар, кинини ордук продуктивнай уонна туруктаах өнөрор кыагы биэрэр дьобуунаах факторынан буолар. Механизация-лаахын хийнээлээх, кэлхотар уонна совхотар техничэскэй хааччылыагы, хаааайыстыбалар икки ардыларынаагы идэтийинин кытта — тусгай хаааайыстыбатын бүтүнүүтүн үрдүктүк интенсификациялаа-хынаа куулуунан буолар.

«Биһиги мелиорациячыг сирдэртэн тыа хаһаайыстыбаннай бородуукусунайы ылыамы тургутун олбатиэхпит,— диэбитэ таб. Л. И. Брежнев, кырыс сир баһылааһын 20 сылын туолуутугар апаллаах атынтыгар.— Итини ситиспэтэхпитинэ — курааннар биһигин оссе да өр эрийдэхтэра, производствоны аҕаттыахтэра, нуруот хаһаайыстыбатын быһаанын толорууну маһыйдэхтэра. Биин Комитет, мелиорацияга ууруулар нуруот-үбүн иһин эйикэтээччилэр бари мелиоративнай үлэстэр- программаларын толору, бириэмэтитигэр олөхтөөһүг ситийдэхтэра диэн суэттанар».

Колхозтар, совхозтар, уу хайнаыстыбатын төрилгелерин, рабочийдара мелiorативнай тутууну үргэзгенин сайыннарымыга, кини недүүүхүн үрдэттиге элбэх кы-
һамыбыларын уураллар. Саратовскайдагы, Куйбышев-
скайдагы, Ставропольскайдагы ханааллар, Казовка-
таары, Барнинскайдагы, Улахан Волгоградскай сис-
темалар, Кубанга, Астраханскай уобаласка, Сыр-Дарья
уонна Амур-Дарья алын оттулэригэр инженеризай рисо-
вай бааһыналар тутуллаллар. РСФСР Хара буора суох
конатын, Беларуська ордук синктээх сирдэрин а-д.а.
кини баһаһаларынан куурдулар. Бийиги дойдубуттар
мытыллар мелiorативнай үлэ кэсэйэ аан дойдуга
байтыгэр тэниэвэ суох.

Нэрүэт хаһааймстайбатын биир дьоһуннаах соруугу-
нан — мелиорацияламмыт сир хас биирднн гектарын
кыдыуустэхтин туһанын, ханилэргэ үнд хаһааймсы-
баннай культуралар үтүүүлэрин биллэрдик үрдэтин
буолар.

Ой да буоллар үгүс тыа хайаайыстыбаннай культу-
ралар орто үүнүүлэре өссө да нымнах. Туркменида
уонна Таджикистанга уу кутуллар бааһиналарыттан
гектарга 12 — 13 центнер бурдук ылыллар. Грузия-
да кукуруза түтүрүм ылым баара эрэ 16,7 центнер
буолла. Итинник нымнах үүнүү сүрүн биричиинэтинэн
— нүөлсүтөр уонна куурдар системалар араас алды-
ныылара, сирдэр мөлүөх мелiorативнай туруктаахтара,
кутуллар уу тийбэтэ, минеральнай уобурдуулары
нүорма быһымтыан төлөрү киллэринин сятө сыана-
ламматта буолар. Ааспыт сылга 600 тыһыынча гектар-
тан тахса нүөлсүтүүлэр сиргэ уу кутуллубатара.

Тыя хааайыстыбатын уонна уу хааайыстыбатын органныра, колхозтар итинэн совхозтар салайааччылары ити итэҕэстэри туораттахтыахтар, хас биридин медно-рационаллыыт гектар үрдүк үүһүүнү биэрэрин ситиһиэхтөөхтөр. Кинилэртөн хайы-үйс билигин гектарга ортогунаа 40—50 центнер сэлэһинэйи, 70—80 центнер кукуруза туораһын, 40—45 центнер рини ылар кыах баар. Уу кутуллар сирдэр агротехникаларын тутсарыахха, нүөлсүтүү-нүөрматын уонна бодьовун ыстаамаһык тутуһуохха эппэ назар.

Мелиорациялаамыт сирлери үрдүк көдүүтүзөхтн туһанымы уу хаһайметыбатын тутуутун хаачыстыбатыттан уонна баар нүөлөстөр итинэнэ күөрдэр массивтары түспэрэр үлэ төһүнүттэн элбэх тутулуктаах. Хомойуох иһин, бу дыһалаа өссө элбэх итэрэстөр бааллар. Уп үгүс өтто уруккутун курдук сана тутуутун өрөсүөттөнэр, өттон үлэритан өнөрүүгэ, сирн капиталнайдык быһааннаһыныча, киникн уунан хааччынына түспэригэ кыра болгонто ууруллар. Комплекспайб суохтун тутуу, үбү элбэх тутууларга тарбатыы чахчыларга бааллар. Бөдөн магистральнай ханааллары туһанымы уонна кинилэр чүгастарынаады сирлери баһаланнып икки ардыларыгар хаалымылар таһаарыллаллар.

Баһам элбэх үп ороскуотаммыт мелнорацелизмийт ирдэе—бигиһи нуруонһут сэмнэтэ биллибэт баайы-нан-дуолугун буолар. Кинилэр хас биһирди тектарда-рын кельүүстээхтик туһаныы, үүнүүнү биллардын үр-дэһи — нуруот хаһаайыстыбатын дьобууннаах сору-тарыттан биһирдэстэрэ.

Табаарыстыы сууттар туста-
рынан анал консултация «Саха
ахса» хайыат 104—105 нүмэр-
диритер бачааттанан турар. Онон
диритер аналларын туһунан бу
бачааттаа хатылар наадата
суохха дылы. Быһаччы билиги
оройуонга талылымбыт табаа-
рыстыы сууттар миэстэлэргэ
хайдах үлэлиилэрин кытта би-

Улэбитин өртөнөн аахпыттара.
Ол гынан баран общественность
өтүттөн көмө суох. Сорохтор
оччо улаханга наадалаахха
уурбаттар. Мин бэйэм 10-ча тыл
үлэлэтим. Баар ол да иһин
буолуо, нэр миэхэ найылыл-
лара дуу?»

Телефону БЫТАНАХ НЭИ-
ЛИЭГЭН олохтоох Советын ис-

ва биер табаарыстыы суут баа-
рын, киирбит дымааны көрөн
иһэрин, ол гынан баран хас
дымааны көрбүтүн биэтин ту-
һунан кэпсэтиилэр.

СУБУРУУСКАЯ ААТЫНАН
СОВХОЗ паркомун секретара
таб. А. М. Кривошапкин манньк
кэпсэтэ: «Биһиэхэ 5 табаарыс-
тыы суут, ээ, арба, участантар-

массаны кинигик катыннанан
туран буруйдаары дүүллээһини
кытыллыбат. Билигин наар боп-
пуруоһу профсоюз комитеттара
көрөллөр. Ол иһин барээдэги ка-
һаччылар масса дүүлүттэн,
кини сакатыттан-иһэттэн куо-
таллар. Итинэн иһилинэһэ
охсуһар дэбүра каттыр. Онон
барээдэги * уонна үлэ
дисциплиниһэти кэһаччылар
иһилинэһэ кини дүүлүгүр ту-
руорар наада.

Усүһүнэн, сорох сирдэргэ та-
баарыстыы суут балаһыанньатын
токуруулар таһаарылыбыттар.
Холобур, Сылан иһилинэргэ таб.
Ф. В. Макаровы табаарыстыы
суут председателини иһилинэ-
һэ муньаар туруоран таһа-
араллар. Кинини партбюро бы-
һаччы соруудаабыт.

Төрүдүһүнэн, табаарыстыы
суутка талылыбыттар улахан
иһиктээх общественнай үлэ
туруоруллубуттарын өйдөх ту-
һаахтар. Бу бочуоттаах уонна эи-
лэттээх үлэни хайдах толорол-
лоруттан үлэ дьэссипилинэтин
туһунуу, барээдэн туруга улахан
туһулуоттаах.

Табаарыстыы сууттар үлэ-
рин тупсарыга кинилэри өт-
чуоттаты биллэр-көстөр орулу-
лар. Онон Советтар исполко-
нара, профсоюз комитеттара ки-
нилер үлэлэрин комитет-комитер
өтчуоттатан истэр эбэһинэс-
төөхтөр. Табаарыстыы сууттар
председателлэра байлаларин үлэ-
ларин туһунан хас квартал ах-
сын народнай суутка өтчуоту
килэһэн, сөптөөх юридическай
сүбэни, ийыны-кэрдийи ылаах
тустаахтар.

Иниикитин миэстэлэргэ табаа-
рыстыы сууттар үлэлэрин төр-
дүттэн тупсарыга партийнай
тэрияталар, олохтоох Советтар
исполкомнара, профсоюз олохтоох
комитеттара быһаанаах үлэни
кыталтара наада.

М. ПОПОВ,
оройуон народнай судьуйата.

БУ ИТЭЭСТЭРИ ХАТЫЛААМЫАХХА

Кыһалан үлэ (көпүлүн бы-
һыта суох) бытархай күлүгэ-
нистэбэ, государственнай малы
салы, гражданныр хаһыанай ба-
билиһалар, автобиспортнай
средстволары уоруу, о.д.а. кур-
дук дьайылырга народнай суу-
тунан бараллар * уонна үксүгүр
гражданныр буруйу оңорор ком-
итеригэр үлэни ылааһар сирдэ-
ритер толорторуллар. Ол анта,
12 ыпта дэри бослоххо кыһа-
лан үлэ ууруллубут гражданныр
бэйэтин тэриятаттар үлэ-
лиир уонна хаһыанай 20 быра-
һыаннар дэри государство до-
хуотугар туттор.

Кыһалынаах гражданныр үлэ-
лиир тэриятатин административ-
ниэти иһин хаммаһыттал тутуу-
ну ий аһы оңорон ИДМ кыһа-
лан үлэлэргэ инспекцияны
сестуар хойутааһаа көһөрөн
иһэхтөөх. Хомойуох иһин, со-
куон ити көрдөбүтү сорох сала,
бааччылар толорботтор. Холо-
бур, Субуруускай аатынан со-
хоска Чурапчы народнай сууту-
нан быһыл кулуу тутар 14 кү-
лүгүр хаммаһы 20 быраһыа-
ны туттаран туран биер ылга
кыһалан үлэ биритердэм-
нит г-н С. Н. Борисов үлэлиир.
Бу иһиктээх сохоса бухталы-
рыта кыһалы хаммаһы 20
быраһыанни тутуохтары ту-
һунан аналлаах биллэрин баа-
рын үрдүкү уһун көм устата
тутууу оңорботох, Онуоха со-
хос директорин даһын өтүт-
тан туох даһын даһыл ылаа
дыбат.

Кыһалан үлэлээх гражданныр
буруйдаары боруостуур бирит-
лээритер инспекцияга биллэр-
бэккэ уонна сөбүлэһинэрбэккэ
эра киһилэра үлэлэриттэн боско-
луур уонна учараттаах уопуе-
скаа ыһтар бобуллар. Бу көрдө-
бүтү сорохтор эмиз тутуспаттар.
Чакыр иһилинэргэ оройуон на-
роднай суутунан 1973 сыл кулуу
тутар 22 күмүгүр хаммаһы 20
быраһыанни туттарылаах биер
ылга кыһалан үлэ ууруллу-
бут г-н Лебедев М. Г. үлэли
сыйдыбыта. Иһаахха, сокуону
көһөн туран, аһыт ылаа учар-
аттаах уопуеһаны биэрбиттэ-
рэ.

В. ЧЕРНЕНКО,
Саха АССР ИДМ кыһалан
үлэс инспекциятын
начальнига.

Табаарыстыы сууттар үлэлэрин туруга хайдабый?

иһиниһэрэхпит. Онуоха партий-
ний тэрияталар секретардара
олохтоох Советтар исполкома-
рын уонна табаарыстыы сууттар
председателлэра ити обществен-
най тэрияталар үлэлэрин миэста-
га хайдах тэрияталарин туһунан
кэпсэһинэрин уларытыта суох
бирэргэ кыһалыахпыт.

Бастаһынан РАЙО иһинэри
маньайгы сүбүөх партийнай тэ-
риятэ секретара таб. Д. Н. Григо-
рьеваттан табаарыстыы суут
үлэтин туһунан кэпсиритер
көрдөстүбүт. Онуоха: «Биһиэхэ
1974 сыл олунньуга 7 киһиттэн
састааптаах, таб. И. И. Макаров
председателлээх табаарыстыы
суут талылыбыта». Табаарыс-
тыы суут председатели таб. Мака-
ров кэпсир: «Иһини матырыйаал
киирбитин тута көрөн быһаар-
былпыт. Тэриятэ салайааччыла-
ра, дружинниктар, профсоюз
олохтоох комитетта матырыйаалы
олох киллэрбэттэр. Дьингэр, би-
һиги тэриятэбитигэр барээдэги,
үлэ дьэссипилинэтин иһини
суох буолбатах. Бэйэбит өтүбү-
түттэн инициатива кыһан көтө-
бүлүбүт.»

Телефонга МУГУДАЙ НЭИ-
ЛИЭГЭН Советын исполкомун хол-
ботобут. Телефонү секретары
солбуһан «порооччу таб. М. И.
Новгородова ылар: «Табаарыстыы
сууттар үлэлэрин дьингин дуу?
Төһөй Дирингэр таб. С. Е. Сив-
цев, Маралайыга таб. Р. М. Сте-
панов председателлэрдээх табаа-
рыстыы сууттар талылымбытта-
ра. Үнүрүүн ианна испэтэллэри-
ни. Маралайытабы табаарыс-
тыы суут аатыгар 4-5 дылаа
киирбит да председатели таб.
Степанов көрүөн барарбат үһү!..»

ТУТУУ УЧАСТАТЫН иһи-
нэри партийнай тэриятэ секре-
тара таб. А. А. Полятинская:
«Биһиэхэ 5 киһилээх табаарыс-
тыы суут талылыбыта. Предсе-
дателэ таб. С. А. Шадрин. Биер
сыйабылыһаа киирбитин наһаа
уустугурдар. Дьингэр, үлэлири-
нэн үлэлиир кыахтаах табаа-
рыс.»

БОЛУГУР НЭИЛИЭГЭН Сове-
тын исполкомун председатели
солбуһан оһорор таб. С. Н. Лы-
тин телефонү ылар: «Биһиэхэ
табаарыстыы суут үчүгэйдик
үлэлиир. Председателин таб.
С. Н. Собанин талылыбыта.
Иһини билигин Мырылаага сып-
дыар, ону көлбөтөн кэпсэтэ сып-
дыын.» Мырылаага тийһэн таб.
С. Н. Собанины кытта кэпсэтэ-
бит, онуоха: «Олунньу ыйга иһи-
лиһэһэ өтчуоттаабытым.

полкомун председатели таб. Е. Д.
Барашкова ылар: «Иһини табаа-
рыстыы сууттаахпыт. Үлэлиһтэ-
рэ дьин эрэнэн туран учууталлар
Н. Г. Барашкова, С. Ф. Лазаре-
вы салайааччыларынан талбыл-
пыт. Кырдыгы кистээбикэ эт-
тэххэ, уота-күөһэ суох үлэлиил-
лэр. Обществений тэрияталар
үлэлэргэ сөччөтө суох. Кинилэр
үлэлэрин исполкома көрө да,
өтчуоттата да иһинпит.»

— Биһиэхэ иһини табаарыс-
тыы суут баар. Үлэлэргэ дьингин
дуу? Ээ, мөлтөх. Өтчуоттаты
суох. Барээдэпит син собуу.
Барээдэги кэһини табыстабына
үксүгүр биригээдэ совета дүү-
лүүр. Иһиникитин дьингин дуу?
Табаарыстыы сууттарбын кытта
кэпсэтиһэн быһаан ылыннарыан
этэ. — дьин кэпсэтэ ХОПОВО
НЭИЛИЭГЭН Советын исполко-
мун председатели таб.
С. С. Пинигин.

Оҕон КОММУНАЛЬНАЙ ПРЕД-
ПРИЯТИЕЛАР УОННА ТУПСА-
РАН ОҢОРУУ КОМБИНАТЫН
иһинэри табаарыстыы суут
председатели таб. И. И. Седали-
шев биер эра дымааны көрбүт-
тэрин, барээдэги кэһини үксүр
месткомга көрөн быһааралларын;
ХАНАХСЫТ Советын исполкомун
председатели таб. М. С. Леонтье-

бытыгар эмиз бааллар буоллаа
дин? Кинилэр үлэлэрин хас сы-
ры ахсын олохтоох Советтар
үлэлэрин быһааныгар киллэртэ-
рэбин. Алдьархайдаах элбэх
уураагы таһаартардым, ону то-
лорботтор. Табаарыстыы суут-
тарга төһө дымааны көрбүтү-
рин адыас билбэтин. Болтоһолор
ыгырыларынан араас муньах-
тарга дүүүллэппипит. Болтоһо-
го табаарыстыы суут председате-
лиһэн ким үлэлирин өйдөөбө-
пүн ээ. Барээдэги иһини, буруйу
оңоруу таһа туһар. Система-
лаахтым кыһан охсусалпыт.»

х х х

Дьэ, табаарыстыы сууттар
хайдах үлэлэһ-хамсаан иһэллэ-
рин, кинилэр үлэлэрин салайыы,
хонтуруллааһын, көмөлөһүү ту-
руга итинник буолан таһыта.
Мантан туох түмүгү оңоруохха
сөбүй?

Табаарыстыы сууттар үлэлэ-
туруоруллар көрдөбүтэ ханан да
иһиктээбэт. Партийнай тэрият-
талар, олохтоох Советтар, проф-
союз комитеттара өссө даһын
сөптөөх болдомтолорун уура-
ликтэр.

Иһиниһэн, табаарыстыы
сууттарга дүүүллэтин—дьини-
нэн, буруйдаах киһини өйдөтүү,
табаарыстыы сэрэтин буолуо-
таах. Онуоха сорох түбэлтэ-
ра

НОТАРИАЛЬНАЯ КОНТОРА АҔЫЛЫННА

Саха АССР Юстициятын министерствота быһыл атырдыах
ийин 16 күнүттэн Чурапчыга кинигээн Чурапчы уонна
Алексеевскай оройуоннарын хааччылар Государственной
нотариальной контораны аста.

Бу государственнай тэриятэ оройуоннар иһилинэһэлэ-
гэр нотариальной дьайылыгы быһаарылылары оңорор анал-
лаах. Кини сылаа-соруга, иһилинэһэ өртөтүтүр юридичес-
кай дьайылыгы биһэргэтэн туран, сокуону быһаччы олоххо
килэрэргэ көмөлөһүү буолар.

Государственной нотариат көрөр дьайылыгарын туһунан
маньык кылгас быһаарылылары биһэрэххэ сөп. Нотариат
дьоннор бэйэ-бэйэлэрин иһин ардыларыгар атылаһылырын
биһэргэтэр, наследственной малы-салы, уурдарымы быһаа-
рар, наследствоны ыларга свидетелствоны биһэрар, кэргэн-
ниһэр малларын-салларын бас билиһаларин туһунан, дьэһини
атылаһылат эбэтэр атылаһаттар туһунан боппуруостары бы-
һаарар, дьингээх докумуоннартан копиялары биһэрар, доку-
муоннара иһин баттаабыт дьоннор иһин баттааһыннарын
биһэргэтэр, гражданныр ханна балдарын уонна тылыннах-
тарын туһунан чуолкайдыр, дьоннор хаартыскаларынан
личностарын быһаарар, докумуоннары киллэрин биһэрэтин
быһаарар, даһастабымы киллэрэри чуолкайдыр, тэрияталар
дьоннортон суута суох быһа квартирада олоруу уонна элек-
троснаргиянан туһанын иһин төлөбүрдэрин тутууларын да-
һайар, о.д.а. элбэх дьайылыгы оңорор.

Нотариальной контора аһмалыбытынан сибэстээн сель-

ский Советтар исполкомнара биһэргэтэр уонна копия биһэри-
лэра адыас иһчатылыһа. Билигин кинилэр дьин дьин туттал-
ларыгар сирин биһэрини быһаараллар, наследствога хаалар
малы-салы нотариальной контора быһаарылар дэри көрөллөр-
лараһаллар, харыстымылар, дьэһини атылаһылат туһунан
боппуруоһу быһаараллар, иһилинэһэлэргэ Советтар испол-
комнара сорох докумуоннар копияларын биһэрэлэр уонна
биһэрбит киһи иһин баттааһынын биһэргэтэллэр. Манан таһы-
нан сельсоветтар балыһаа малды сытар дьоннорго малга-
салга, үккэ-аска, уурууга балыһаа кылааһынай врачын,
дүүһүрунай врачтарын өртөдүтүтүр суруйтараллара, доку-
муону оңороллоро көңүллэр.

Государственной нотариальной контора бэйэтин функция-
тын үлэлиир миэстэтигэр төдөрөр уонна иһтириастаах дьоннор
мыһаран туран нотариальной дьайылыгы оңортороллоро
Балаһыһыһаан көрүлэр. Ити өрдүк наследствога оңоруу-
лар дьайылыгыра сыһыһаах.

Нотариальной контора бэйэтин дьайылыгарын государство
сатыттан оңорор. Онон ити дьайылыгар сокуоннай куустээх-
тэр уонна ханньк баһарар киһинэн, тэрияталар булгуччу то-
лоруллуохтаахтар.

Билигин нотариальной конторабыт Чурапчы сэлкэһэһэтигэр
Дзержинскай уулуһага, народнай суут административнай
дьинэтигэр үлэлиир.

Ю. БАСЫГЫСОВ,
государственной нотариус.

